

Wárágà Pólò dré tisìle Fìlipóyìbhá ì dré dhi

Wárágà kònìdhi ni tà àndu ngìle drìdrì dhi

Kònìdhi wárágà Pólò dré tisìle mónnyá ka'ìbhá Fìlipóyì na dhi ì dré dhi 'i. Fìlipóyì nda tá bhàandre kàdrì Rómà ki òpì ni bvò Màkèdòníyà àdhya drìle dhi 'i. Pólò longó tá Rúbí Tani gò Èkèlézyà bhàzo kònàle, dré tá adrérà'a áyi atsí andre ni rì to dhi 'á (Tà 'òle dhi ì 16:12-40).

Pólò adré wárágà kònìdhi ni tisì, dré adrérà'a bádzó na dhi 'á. Adré tisíá àwoyà tàzo Fìlipóyìbhá ì dré, ngá ì dré adzilé áyi ledézó dhi ki tà sè. Adré kpà àyi ki togó timbà, adrézó tàá dhi, kizà í dré adrélé nyàle dhi adré véle Rúbí Tani 'o lìle drìdrì lavúlé. Adré tàá dhi, Gìká fè àma adrélé ngbà 'í Krìsto ni ka'ì ko, fè kókpà àma adrélé kizà nya akódhi ni tà sè (1:12-30). Adré kpà Fìlipóyìbhá nda ki kodzó, ì kàdréro tà kisù Krìsto àdhya tíni, adrézó àyi ki tà bha kìnì mi, adrézó kizà ka'ì nyàle Krìsto àdhya tíni (2:1-30). Adré kpà àyi ki kodzó, ì kàdréro mǐ bha tà adrélé 'òle rúbhá sè dhi ì dri ko. Be ró dhi, ì kònì di tàle dhi, Gìká bhà àyi gyägya í kandrà ì dré Krìsto ni ka'ìle dhi sè (3:1-11). Kùdù ro dhi, Pólò adré àyi ki kodzó, ì kàdréro tà 'o ína tíni, adrézó lìle ába drìdrì, adrézó lenzélé, adrézó kpà tà zi Gìká tí tà tíí ì sè (3:12-4:9).

Tà kàdrìkàdrì wárágà kònìdhi léna dhi ki atìma

- 1) Pólò ni mòdo fèma, ìndì tà dré zìle Gìká tí Fìlipóyìbhá i dré dhi (1:1-11)
- 2) Pólò ni kizà nyàma Rúbí Tani ni tà sè dhi (1:12-30)
- 3) Ama ki tà bhàma kìnì mi Yésu Krísto àdhya tíni dhi (2:1-18)
- 4) Azí Tímòtéyò kya Èpàfùròdító be dhi (2:19-30)
- 5) Ama ki atsama gyàgya Gìká kandrà Krísto ni ka'ima sè dhi, ìndì tà 'òma Pólò àdhya tíni dhi (3:1-4:9)
- 6) Pólò ni àwoyà tàma ngá fèle drá dhi sè dhi, ìndì mòdo kùdù (4:10-23)

Pólò ni mòdo fèma

¹ Ma, Pólò, tùmání Tímòtéyò be, adrèbhá Yésu Krísto ni mārábà ro dhi i, mà adrè wárágà kònìdhi ni tisì àmi, mónyá lólo títi Yésu Krísto ni ka'ìbhá Fìlipóyì na dhi i dré, tùmání Èkèlézyà ni drì kòbhá íbe, ìndì Èkèlézyà ni tà líkìbhá íbe.

² Gìká àma ki Atá i Mírì Yésu Krísto be dhi i kòbhà àyi ki togó tani àmi rú, ìndì i kòfè tà kèdrìkèdrì àmi dré!

Pólò zi tà Gìká tí Fìlipóyìbhá i dré

³ Má adrè àwoyà ta áma Gìká dré, vèsè wáyi má dré adrérà'a àmi ki tà kisù dhi 'á.

⁴ Má dré adrérà'a tà zi Gìká tí àmi títi dhi ki tà sè dhi 'á dhi, má adrè 'òá arí sè bí,

⁵ mì dré ru amúlé tùmání má be Rúbí Tani ni longoma ni tà sè dhi sè. Mì 'o kònìni kídhólé kítú

mì dré tá Rúbí nda ni ka'izo dhi sè, atsálé ándrò kònìdhi.

⁶ Má adré di ka'íá tàle dhi, Gìká àzì dóro nda ni kìdhólépi 'òle àmi léna dhi ni go lile ába drìdrì gò, 'òá akilé tíí kítú Yésu Krísto dré dra agòzo dhi tú.

⁷ Má kàdré àmi tíí dhi kì tà kisù kònìni dhi, kòdhi gyăgya, má dré adrélé àmi kì tà íbe áma togó na dhi sè. Gba má kàdré bã nya yà, kó ngalè má kàdré Rúbí Tani longó adrézó tàrá ni ni ga yà dhi, àma tùmání àmi íbe tíí dhi i Gìká ni togó tani íbe àma rú.

⁸ Gìká nì dóro tàle dhi, má adré àmi kì le togó wăyi sè, Yésu Krísto ni tàndi ni lèle sè káyà dhi.

⁹ Má adré di tà zi Gìká tí, mì kàdréró ru le àmi kòfalésè, adrézó tà nìní kisú tògyá be adrézó lile ába drìdrì,

¹⁰ mì kòkìtswáró tà kì kòfalé ni lanzílé, tà dóro lavúlé dhi kì ka'izo, mì kàdréró togó íbe lólo ìndì tà àko àmi rú, tsàle kítú Krísto dré dra agòzo dhi tú.

¹¹ Mì ni kpà ga lò'wa tà gyăgya àdhya Yésu Krísto dré adrélé 'òle 'àle àmi léna dhi i sè bǐ, Gìká kòkisúró mǐlanzìlanzì i rúku be ásà be dhi bvó.

Rúbí Tani ni ìma drìdrì Pólò ni bã nyàma sè dhi

¹² Ama adrúpi i, má adré leá mì kònì dhi, tà atsálépi má rú kòdhi nǐ vélé láti Rúbí Tani dré adrézó lile drìdrì lavúlé.

¹³ Ásà dhi, sòdá tíí adrébhá Rómà kì ópí ni dzó kàdrì líkí kònwa dhi i tùmání móndyá àruka tíí

dhi ìbe dhi, ì nì dóro tàle dhi, má adré bã nya Yésu Krísto ni tà sè káyà dhi.

¹⁴ Di áma bã nyàma nda ni tà sè dhi, Gìká fè àma ki adrúpi bí dhi ì gàle tawà sè bí Mírì Yésu na gò, ì dré adrézó véle Gìká ni kúlí longó tirí àko wáláká ni ni lavú.

¹⁵ Tà bàti ró dhi, àyi ki àruka ì adré Krísto ni tà longó àyi ki lovó kònzì sè, ìndì dirèma sè. Di, àruka ni ì adré kó àyikya longóá togó dóro sè.

¹⁶ Ayi nda kòni ì adré 'òá kòni ni lèle sè. Tàko ko, ì nì tàle dhi, Gìká bhà ma kònwa adrélé Rúbí Tani ni tàrá ga dhi be.

¹⁷ Di, mónyá àruka kòna ì adré àyikya Krísto ni tà longó togó kònzì sè, adrézó àyi ki tàndi ki tà bha drìdrì. I adré kisùá dhi, ì ni go véle áma kizà timbà kònwa bãdzó 'á.

¹⁸ Tà yókódhó! A kàdré Krísto ni tà longó láti twátwa ì sè, gba kàdré togó kònzì sè yà, kó ngalè togó dóro sè yà dhi, má adré lenzélé tà nda sè.

Ayíya, má ni kpà go adrélé lenzélé.

¹⁹ Tàko ko, má nì tàle dhi, Gìká ni dra tà atsálépi má rú kòdhi ni ladzà atsálé tà áma apázó dhi ró dhi be, tà mì dré adrélé zile akódhi tí dhi ì sè, ìndì tà Yésu Krísto ni Tirí dré adrélé 'òle áma ledézó dhi sè.

²⁰ Má adré m̀i bha Gìká véna lovó sè, má kòkitswáro adrélé kanyò ro tà àlo sè ko, be ró dhi, má kàdrérog gale tawà sè bí nyànomvá ngóro lókyá wáyi sè dhi t̀ni, adrézó Krísto ni tà bha kuru áma rúbhá sè, gba kàdré áma lídrì sè yà, kó ngalè áma dràdrà sè yà dhi.

²¹ Tàko ko, má kàdré lídrì ìbe dhi, má adré ába Krísto ni tà sè. Má kàdré kó dràle dràdrà dhi,

kòdhi dóro lavúlé má mìlésè.

²² Dì, má kàdré dhu rè lídrì íbe dhi, má ni go adrélé Krísto ni àzì 'o, adrézó lò'wa dóro 'a bí. Dì má nì má ni àdho kípè kòdhya ya dhi ko.

²³ Tà rì nda kòdhi ì adré áma togó tesé. Ma lovó íbe tò lizo adrélé tùmání Krísto be. Tà nda tà dóro lavúlé dhi 'i.

²⁴ Dì, àmi ki tà sè dhi, lè má kògò mána adrélé lídrì íbe.

²⁵ Má adré di tà nda ni ka'í, adrézó nǎà tàle dhi, má ni go adrélé lídrì íbe, adrézó tùmání àmi íbe tíí, mì kòkítswáró lile drìdrì àmi ki tà ka'íka'í na kólénzé be bí.

²⁶ Dì má kònì dra go tsàle àmi véna dhi, mì ni véle àmi ki drì bha kuru Yésu Krísto na lavúlé, tà dré 'òle má dré dhi sè.

Atsima ngóro dré kitswálé Rúbí Tani sè dhi tǐni dhi

²⁷ Tà kàdrì lavúlé dhi, lè mì kàdré atsilé ngóro dré kitswálé Rúbí Tani Krísto àdhya sè dhi tǐni. Dì gba má kòtsa àmi ki no yà, kó ngalè má kòyi ngbà 'í àmi ki tà yiyì yà dhi, má ni nǎà tàle dhi, mì adré àmi ki totó tātā, adrélé àdzú bhu togó àlo sè, Rúbí Tani mì dré ka'íle dhi ni tà sè dhi be.

²⁸ Asà dhi, mì kitswá ngá ro àmi ki kàribhá adrébhá ru pfu àmi íbe dhi ki tà sè àlomvá ko. Kòdhi ni tadhá àyi dré dhi, ì adré lile dràdrà kisú, di mì adré àmikya lile lídrì kóná vésè kólyá dhi ni kisú, ngóro Gíká dré adrélé tà nda ni 'o nì dhi tǐni.

²⁹ Tàko ko, Krísto ni tà sè dhi, Gíká fè àmi adrélé ngbà 'í akódhi ni ka'í ko, fè kókpà àmi adrélé kizà nya akódhi ni tà sè.

³⁰ Nyànomvá dhi, mì adré àdzú àlo mì dré tá nòlè má rú dhi ni bhu kòdhya. Ngóro mì dré yìlè dhi tìni dhi, má adré kpà dhu rè àdzú nda ni bhu.

2

Ama ki tà bhàma kìní mi Yésu Krísto àdhya tìni dhi

¹ Má nǐ tàlè dhi, Gìká adré àmi ki tìmbà Krísto na, adrézó àmi ki togó tìndrì áyi lèlè sè dhi be. Mì amú ru Tírí Lólo be, adrélé ngá àlo ró akódhi léna. Mì adré àmi ki togó dóro tadhá, adrézó àmi ki adrúpi ki kizà bha àmi kòfalésè.

² Asà dhi, má adré àmi ki kodzó, mì kàdréro ru yi àmi kòfalésè, adrézó ru le lèlè àlo sè, adrézó kpà tà 'o togó àlo sè, ìndì tà kisùlè àlo dhi sè. Mì kàdré 'oá kònìni dhi, mì ni áma togó 'o gàlè arí sè bǐ.

³ Àmi kòfalé dhi, mì kò'o tà àlo kitswázó àmi ki tà bha drìdrì dhi bvó yà, kó ngalè kitswázó àmi ki afà dhi bvó yà dhi ko. Be ró dhi, mì kàdré àmikya àmi ki tà bha kìní mi, adrézó àmi ki adrúpi ki tà no kàdrì àmikya ki lavú.

⁴ Mì kàdré ngbà 'í àmi ki tàndi ki tà kisù kòdhya ko. Be ró dhi, àmi àlo àlo títí dhi i, mì kàdré àmi ki adrúpi ki tà kisù kòdhya.

⁵ Mì kàdré tà kisù ngóro Yésu Krísto àdhya tìni:

⁶ Tágba akódhi dré tá adrézó Gìká ni tàndi ni làsú ìbe dhi,

lè tá tròlè adrema díri Gìká be dhi rú ko.

⁷ Be ró dhi, tayí tá ìna i atsálé ngá tàko ró,

làsú màràbà àdhya ni ka'izo dòlè gò,

ka'izoá atsálé mómí ro.

Dì kàtsá làsú be mómí tìni dre dhi,

⁸ dré áyi tà bhàzo kìní mi gò,
tà Gĩká dré tá lèlè í kò'o dhi ki ka'izo 'òlè tsàlè
byá dràdrà na,
ndìndì dràdrà fa kipakipa dri dhi na.

⁹ Di àsà dhi, Gĩká dré akódhi ni tingázó bhàlè
kuru lavúlè,
rú kàdrì rú àruka títi dhi ki lavúlèpi dhi ni fèzo
akódhi dré.

¹⁰ Di Yésu ni rú nda sè dhi, mónnyá títi ìndì tirí
títí bhù na, bvò dri, ìndì bvò àndúna dhi
ki àyi ki kórókó tití akódhi kandrà,
akódhi ni lindrì bhàzo.

¹¹ Í ni kpà tàà àyi ki tàndì ki ti sè dhi, Yésu Krísto
Mírì 'i,
Gĩká Atá ni rú bhàzo kùlè àsà.

*Ama ki laguma bhìbhìnyà i tíni móndí i kòfalé
dhi*

¹² Ama arúpi má dré lèlè tò ni i, ngóro mì dré
adrélé ngbú áma kúlí ka'í 'òlè má mi dhi tíni dhi,
mì kàdré kókpà 'òá kònìni má dré adrérà'a àmi
kòfalé yó dhi 'á. Mì kàdré tà 'o Gĩká ni ròma sè
ìndì akódhi ni lindrì bhàma sè, kitswázó tà àmi
ki tìdrízó àsà dhi ni 'o kitswálé títi dhi bvó.

¹³ Tàko ko, Gĩká adrè ina tà 'o àmi léna ni, mì
kàdréro tà í dré adrélé lèlè mì kò'o dhi ki le 'òlè,
adrézó kpà tà nda ki 'o be dhi bvó.

¹⁴ Mì kàdré tà títi dhi ki 'o ngùrùngùrù sè ko
ìndì káyì sè ko,

¹⁵ mì kàdréro Gĩká ni ànzi lólo i ró tà àlo àko
àmi rú, ìndì tà kónzi àko àmi rú, mónnyá àndró
gòdhógòdho àyi ki tayìbhá litílè dhi i kòfalé be
dhi bvó. Mì kàdré lagulé àyi nda i kòfalé ngóro
bhìbhìnyà bhù mǐbhalé 'á dhi i tíni,

16 mì dré adrérà'a kúlí lídrì àdhya ni tadhá àyi dré dhi 'á. Mì kàdré 'òá kònìni dhi, má ni áma dri bha kuru àmi ki tà sè kítú Krísto dré dra agòzo dhi tú. Tàko ko, à ni nòá ngádra 'á dhi, má ra angú, ìndì má 'o àzì landèzo àngyá ko.

17 Di tágba kòkitswá má dré áma lídrì fèzo wáyi àmi ki tà sè yà dhi, má adré mána lenzélé ásà. Tàko ko, áma lídrì nda sù ngóro vínò dàle tà mì dré adréle 'òle ìndì fèle Giká dré mòbòmà ro àmi ki tà ka'ika'í sè dhi dri dhi tìni.* Má adré di lenzélé ásà tùmáni àmi íbe títí.

18 Adré kpà lèá dhi, mì kàdré lenzélé tùmáni má be.

Azì Tìmòtéyò kya Epàfùròdìtò be dhi

19 Má adré mǐ bha Mírì Yésu véna kitswázó Tìmòtéyò ni mu lile àmi véna mbèlè, má kòkitswáro àmi ki rúbí yi gò, áma togó kàndrìró be dhi bvó.

20 Dhya àzya Tìmòtéyò rúsè adrélepi tà kisù mána tìni dhi yókódhó. Akódhi adré áyi togó bha wáyi àmi ki tà dri.

21 Mónyá àruka títí dhi ì adré ngbà 'í àyi ki tàndi ki tà kisù kòdhya. Í adré Yésu Krísto ni tà kisù kòdhya ko.

22 Di, mì nǐ tàle dhi, Tìmòtéyò 'o tà títí dhi ì áyi tà ka'ika'í tadházó dhi be. 'O Rúbí Tani ni àzì màràbà tìni tùmáni má be, ngóro mvámvá dré adréle àzì 'o áyi atá be dhi tìni.

---

* **2:17** 2:17 Kàdré ngá dàle mòbòmà dri dhi ni tà sè dhi, à kònò Kìdhoma 35:14; Pfòma 24:6-8; Ngá nàma 15:1-16; 28:7; 29:6; Ebèrè ì 9:19.

23 Má adré di mǐ bha akódhi ni mùzo lile àmi véna mbèlè, lókyá má dré dra nǐzoá ngalè áma tà ni adré ngíni ya dhi sè.

24 Má adré kpà ka'íá Mírì na tàle dhi, áma tàndi má ni kókpà tsa àmi ki no mbèlè.

25 Má nò dóro ni, áma adrúpi Epàfùròdító ni mùle nzìle àmi véna dhi. Akódhi mǐ dré tá amùle ngá adzí áma lemerè ni tà sè nda atsá ína áma àziàmú ró, ìndì áma àdzú bhuàmú ró.

26 Di, nyànomvá dhi, akódhi ína lovó íbe tò àmi ki nòzo. Akódhi ni togó adré kpà lanzìle, mǐ dré tá yìle tàle dhi, akódhi tá drà ro dhi sè.

27 Tà bàti ró dhi, akódhi tá ína drà ro ànyíànyì dràdrà mìle. Di, Giká bhà akódhi ni kizà dre. Ngbà 'í akódhi 'i ko, bhà kókpà áma kizà, má kònyaró véle kizà lavulé akódhi ni tà sè ko dhi bvó.

28 Di ásà dhi, áma togó àtsi ró akódhi ni mùzo nzìle àmi véna, mǐ kògòró lenzélé akódhi ni nòma sè gò, áma togó kàndrìró ásà.

29 Di akódhi kònì dra tsa dhi, mǐ kòka'í akódhi dòle àmi véna Mírì ni lèle sè, ìndì kólénzé wáyì sè. Mǐ kàdré kpà móndí làsú be kònìni dhi ki lindrì bha be.

30 Tàko ko, akódhi tá ína ànyíànyì dràdrà mìle Krísto ni àzì ni tà sè. Ka'í tá kpà áyi lídrì fèle, kitswázó tà mǐ dré kitswálé 'òle bwà ko dhi ki 'o má dré.

3

Ama ki atsama gyǎgya Giká kandrà Krísto ni ka'ima sè dhi

¹ Kùdù ro dhi, áma adrúpi i, mì kàdré lenzélé Mírì Yésu na! Má kògò tà má dré tá tisìle àmi dré dhi kì tisì tódhyá dhi, kòdhi kitswá áma lagù ko. Tà tisìle nda kì kpà kitswá àmi kì likí.

² Lè mì kàdré sùle àmi rú kòkí kì tà sè. Ayì nda i Yúdà ànzi adrèbhá tà kònzi 'o, adrèbhá móndí kì le 'òle lwàle dhi 'i.

³ Gìkà mìlèsè dhi, áma kì tàndi i móndyá lwàle bàti dhi 'i. Tàko ko, mà adré Gìkà ni lindrì bha akòdhi ni Tírì ni rìnyí sè dhi àma. Mà adré àma kì drì bha kuru mà dré ru amulé Yésu Krísto be dhi sè. Mà adré kpà mì bha tà adrélé 'òle rúbhá sè dhi i dri ko.

⁴ Kònò áma tàndi má ni tá adré tà íbe bǐ kitswázó áma mì bha dríá dhi ma.

Móndí àruka ì kàdré kisùá dhi, ì 'o tà bǐ rúbhá sè kitswázó mì bha dríá dhi, má 'o mána tà bǐ àyíkya kì lavú dhi ma.

⁵ Tàko ko, à ti tá ma Ìsèrélè mvá ro, Bènyàmínà ni sùrú na. Ma Èbèrè tàndi angálèpi Èbèrè kì sùrú lésè dhi 'i. A lwà tá ma kítú ni nzi-drì-na áma tizo dhi àmvolésè. Kàdré Yúdà ànzi kì tátírítrí kúlí ni tà sè dhi, má lebè tá tátírítrí kúlí nda Fàrìsáyò ro.

⁶ Kàdré adrema togó íbe àtsi ró dhi ni tà sè dhi, má pfo tá móndyá ka ìbhá Èkèlézyà na dhi kì mì tà tàndi ró. Kàdré adrema gyägya tátírítrí kúlí 'òma sè dhi ni tà sè dhi, à kitswá tá tà àlo bha má rú bwà ko.

⁷ Di, tà ángudhi má dré tá kitswálé kisulé tà nda kòdhi i sè bwà dhi, má adré nyànomvá nòá tà tàko ró Yésu Krísto ni tà sè.

⁸ Ngbà 'í kòdhi ko, má adré tà títi dhi kì no tà tàko ró, má dré adrélé áma Mírì Yésu Krísto ni

n̄ma ni tà no kàdrì lavulé dhi sè. Akódhi ni tà sè dhi, má gà tà tíí dhi í gágà, adrézó tà nda k̄i no kànyànyà ro, má kòkisúró Krísto,

⁹ ru amúzó akódhi be be dhi bvó. Má kitswá tá áma tándi ni 'o atsálé gyágya Giká kandrá tátrítrí kúlí 'òma sè bwà ko. Di, Giká bhà ína ma adrélé gyágya í kandrá, má dré Krísto ni ka'ile dhi sè dhi n̄i. Tàko ko, à kitswá ngbà 'í atsálé gyágya akódhi kandrá tà ka'ika'í sè.

¹⁰ Nyànomvá dhi, má adré ngbà 'í Krísto ni le n̄ile, túmání r̄inyí dré ngàzo dràdrà 'ásè dhi be kòdhya. Má adré kpà kizà dré nyàle dhi k̄i le nyàle, má kòdraró ngóro dré dràle dhi tíni,

¹¹ má kòkitswáro kpà ngàle dràdrà 'ásè be dhi bvó.

Angú r̄ama kitswázó làgí kisú dhi

¹² Má adré kisúá ko tàle dhi, má kisú tà nda kòdhi í tíí dre dhi. Má atsá kpà dhu r̄e dóro kitswálé tíí ko. Di, má adré mána l̄ile dr̄idr̄i kitswálé tà nda k̄i ru, ngóro Yésu Krísto dré kpà áma r̄ule í dré dhi tíni.

¹³ Áma adrúpi í, má adré kisúá ko tàle dhi, má ru tà nda í dre dhi. Di, tà má dré adrélé 'òle dhi, kònìdhi 'i: Má adré tà má àmvolé dhi k̄i tivì, adrézó áma fe adrélé l̄ile dr̄idr̄i.

¹⁴ Má adré angú ra tsàle byá kùdù ni na, kitswázó làgí Giká dré áma z̄izo kisúá bhù na Yésu Krísto na dhi ni kisú dhi bvó.

¹⁵ Lè áma tíí l̄i'wábhá àma k̄i tà ka'ika'í na dre dhi í, mà kàdré tà kisù kònìni. Di, m̄ondí àruka àmi kòfalé dhi í kàdré tà kisù twá dhi, Giká ni tà nda ni tadhá àmi dré.

¹⁶ Tà kàdrì lavulé dhi, lè mà kàdré lile drìdrì, adrélé tròle tà mà dré kisulé dre dhi i rú.

¹⁷ Áma adrúpi i, mì kàdré áma lebé adrézó tà 'o mána tíni. Mì kàdré kpà móndyá adrébhá tà mà dré tadhále àmi dré dhi ki lebé dhi ki no be.

¹⁸ Tàko ko, má adré gòle tà má dré tá tàle àmi dré vèsè be bǐ kònìdhi nǐ ta mǐndra sè: Mòndí bǐ dhi i adré tà 'o ngóro kàribhá Krísto nǐ fa kipakipa àdhya i tíni.

¹⁹ Ayi nda ì adré lile dràdrà kisú. Ayi ki gǐká, àyi ki rúbhá ki lovó 'i. I adré àyi ki drǐ bha kuru tà adrébhá kanyò fe àyi dré dhi ki tà sè. I adré ngbà 'í tà bvò kòndi àdhya ki kisù kòdhya.

²⁰ Di, àma ró dhi, àma ki bhà ína bhù na. Mà adré àma ki tidrǐlépi, Mírǐ Yésu Krísto nǐ agòma kònalésè dhi nǐ letè lovó sè.

²¹ Akódhi nǐ àma ki rúbhá yàyà dhi ki ladzá atsálé àyi rúbhá mǐlanzǐlanzǐ ro dhi tíni, àyi rǐnyí í dré adrézó tà títi dhi ki bha àyi pá zàle dhi sè.

4

¹ Di áma adrúpi má dré lèle tò nǐ i, mì kàdré àmi ki totó tātā Mírǐ Yésu na! Áma arúpi i, ma lovó íbe tò àmi ki nòzo. Má adré kpà lenzélé àmi ki tà sè tò. Àmi áma kùlá má dré adrézó drǐ bha kuru ásà dhi 'i.

Tà tàle kùdù ro Filipóyibhá ki kodzózó dhi i

² Má adré Yùwòdíyà ki ti lizí Sítíkè be, ì kàdréró ru yi togó àlo sè Mírǐ Yésu na.

³ Mì, áma àzìàmù má dré kitswálé ka'ile nǐ, má adré kpà ámi ti lizí tòkó nda ki ledé. Tàko ko, ì bhu tá àdzú túmǎní má be Rúbí Tani nǐ tà sè,

túmání Kèlémè be, ìndì áma àzíàmú àruka àyi kí rú dré adrézó búkù lídrì àdhyá léna dhi íbe.

⁴ Mì kàdré ngbú adrélé lenzélé Mírì Yésu na. Má adré gòlè tàá dhi, mì kàdré lenzélé!

⁵ Mì kàdré àmì kí togó yàyà tadhá mónnyá títi í véna. Mírì Yésu adré àlìlè mbèlè.

⁶ Mì kòbhà àmì kí togó adrélé lanzìlè tà àlo sè ko. Be ró dhi, tà títi í sè dhi, mì kàdré tà mì dré adrélé lèlè kisé dhi kí zì Gìkà tí, adrézó tongólé akódhi rú, adrézó kpà àwoyà ta akódhi dré.

⁷ Dì Gìkà nì tà kìdrìkìdrì adrélépì mónnyá títi dhi kí tà nìnì lavú dhi nì àmì kí togó líkì, àmì kí tà kisékisé be Yésu Krísto na.

⁸ Kùdù ro dhi, áma adrúpi í, mì kàdré tà títi adrèbhá bàti dhi kí kisé, tímání tà títi kíswábhá líndrì sè dhi íbe, tà títi adrèbhá gyágya dhi íbe, tà títi adrèbhá lólo dhi íbe, tà títi adrèbhá aveave ró dhi íbe, tà títi kíswábhá adrélé ka'ìlè dhi íbe, tà títi adrèbhá dóro kíswalé títi dhi íbe, ìndì tà títi kíswábhá rúku sè dhi íbe kòdhyá.

⁹ Mì kàdré tà títi mì dré ndàlè kisé má vélé dhi kí 'o, tímání tà títi mì dré yìlè má tí dhi íbe, ìndì tà títi mì dré nòlè má rú dhi íbe. Dì Gìkà adrélépì tà kìdrìkìdrì fè dhi nì adré tímání àmì íbe.

Pólò tà àwoyà ngá fèlè í dré dhi sè

¹⁰ Má adré lenzélé Mírì Yésu na, mì dré gòlè áma tà kisé lókyá vwàvwà àmvolésè dhi sè. Má nì, mì adré tá áma tà kisé drìdrì dhi be. Dì, láti mì dré tá kíswázó àmì kí togó dóro tadhá má vélé dhi tá yó.

¹¹ Má adré tàá kònìni, má dré adrélé ngá lovó íbe dhi sè ko. Tàko ko, má nì mána adrélé togó

kìdríkìdri íbe ngá má dré adrézó ába dhi ki tà sè dhi be.

¹² Má sù ru adrema lemerè ro dhi be, ìndì adrema ngá íbe bí dhi be. Tà tíí í sè dhi, má nǐ adrélé togó kìdríkìdri íbe dhi be, gba má kàdré ngá nyàle dhi íbe yà, kó ngalè tàbirí íbe yà, má kàdré ngá íbe bí yà, kó ngalè ngá àko yà dhi.

¹³ Má kitswá tà tíí dhi ki 'o Krísto adrélépi rǐnyí afè má dré dhi sè.

¹⁴ Dì, mì 'o àmíkya dóro áma kizà dòzo tùmání má be.

¹⁵ Àmì Fìlipóyìbhá nì í, mì nǐ dóro tàle dhi, lókýá má dré tá Rúbí Tani longózó àmì kòfalé gòzo adrélé 'òle ngàle Màkèdòníyà 'ásè dhi sè dhi, àmì tá Èkèlézyà àlo ru amulépi má be adrélé ngá fe má dré dhi 'í kalóma dhi. Èkèlézyà àzya adrélépi 'òá kònìni dhi tá yókódhó.

¹⁶ Tàko ko, má dré tá adrérà'a Tèsàlòníkè na dhi 'á dhi, mì adzí tá ngá má dré tá adrézó lovó nì íbe dhi í vèsè be bí.

¹⁷ Má adré tàá kònìni, má dré adrélé ngá le kisúlé àmì drígàsè dhi sè ko. Be ró dhi, má adré mána làá dhi, Gìká kòfè tà tani àmì dré ngá mì dré afèle má dré dhi í sè.

¹⁸ Má kisú ngá tíí mì dré adzilé Èpàfùròdító drígá dhi í dre. Nyànomvá dhi, ma ngá íbe bí kitswále má sè. Ngá àlo áma pìlepi dhi véle yókódhó. Ngá mì dré afèle nda í ngóro ngá tàdzí be dóro fèle mòbòmà ro Gìká dré dhi í tǐni. Ngá nda í kitswá akódhi mǐlèsè gò, dré ka'izoá.

¹⁹ Dì áma Gìká nì ngá tíí mì dré adrézó lovó nì íbe dhi ki fe gàle àmì drígá bí, ngóro dré adrélé tà

làgí kyàkyà mĩlanzĩlanzĩ ro dhi ki fe Yésu Krísto na dhi tĩni.

²⁰ Mĩlanzĩlanzĩ kàdré Giká àma ki Atá dré kóná vèsè kólyá! Kàdré kònini.

Mòdo kùdù

²¹ Mì kòfè mòdo mónyá lólo tíí Yésu Krísto ni ka'ibhá dhi ì dré. Adrúpi mà dré adrézó àyi íbe kònwa dhi ì fè mòdo àmi dré.

²² Mónyá lólo tíí Giká àdhya ì fè kpà mòdo àmi dré, lavulé dhi, àyi adrèbhá Kàyìsàrà ni dzó na dhi 'i.

²³ Miri Yésu Krísto ni togó tani kàdré àmi íbe!

BÚKÙ TÀ TÍDHÍ//RU YÌZO DHÌ ADHYA
Logoti (Logo): BÚKÙ TÀ TÍDHÍ//RU YÌZO DHÌ ADHYA
New Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Logo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

942af0a0-42ea-5477-8f1a-fed39823f32b